

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se

Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87)

Er beteckning: U2025/00075

Länsstyrelsen Västra Götaland yttrar sig över betänkandet Ökat uppgiftsutbyte i det brottsförebyggande arbetet – skolans och socialtjänstens behov (SOU 2024:87).

Sammanfattning

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslagen och lämnar några synpunkter.

I kontakten med kommuner möter Länsstyrelsen en efterfrågan på utökade möjligheter att utbyta information om barn och unga. Det finns ett behov av förändring och förslagen kan ge förbättrade möjligheter att sätta in förebyggande och stödjande insatser tidigare.

Integritetsanalysen är välgrundad och förslagen är proportionerliga. Det är positivt att samtycke även fortsättningsvis ska eftersträvas, att det ska göras en avvägning mellan olika intressen innan sekretessen bryts, och att förslagen i huvudsak innebär möjlighet, men inte skyldighet, att lämna uppgifter.

Konsekvenser

9.6 Ekonomiska konsekvenser

Länsstyrelsen betonar vikten av att nya rutiner, roller och arbetssätt inom skolan behöver vara förankrade inför att förslagen genomförs. Omställningsarbetet kan bli resurskrävande, vilket utredningen inte fullt ut tar hänsyn till. Det finns en risk att nya skyldigheter och arbetssätt inom skolan sker på bekostnad av kärnuppdraget, att bedriva utbildning, som i sig är en stark skyddsfaktor för barn och

unga. För att säkra de samhällsekonomiska vinster som förslagen förväntas leda till, kan de aktörer som genomför förändringen ha behov av utökade resurser.

Allmänna synpunkter

Av utredningen framgår att sekretessbrytande regler, som innebär möjlighet men inte skyldighet, ofta är förenade med svåra avvägningar (6.1.2). Socialtjänst och polis beskriver arbetet med att värdera grunderna för att dela uppgifter vid varje enskilt fall, som omständligt och resurskrävande. Länsstyrelsen vill framhålla vikten av att avvägningen mellan olika intressen genomförs på ett noggrant sätt och att underlag för beslut att bryta sekretessen bör dokumenteras.

Länsstyrelsen vill också understryka vikten av att uppgifterna behöver kunna lagras och överlämnas på ett säkert sätt. Det måste finnas en tydlig struktur för vilka funktioner och system som ska hantera informationen.

Föräldraskapet är en central skyddsfaktor för barn och ungas utveckling, vilket framhålls i forskning om brottsförebyggande arbete. Ett förstärkt föräldraskapsstöd kan minska risken för att barn dras in i kriminalitet och förhindra att problem eskalerar. Det är avgörande att samverkan mellan myndigheter också inkluderar stöd till vårdnadshavare. Föräldrar måste ses som en aktiv part i det brottsförebyggande arbetet.

Det finns en risk att det föreslagna uppgiftsutbytet kan få negativa konsekvenser för föräldrars och ungas förtroende för socialtjänsten, särskilt i grupper där det finns en utbredd misstro mot myndigheter. Redan i dag är socialtjänsten föremål för desinformation, vilket kan påverka vårdnadshavares vilja att söka hjälp i tid.

Länsstyrelsen föreslår att:

- Föräldraskapsstöd integreras i samverkansstrukturerna för brottsförebyggande insatser.
- Socialtjänsten ges resurser att erbjuda riktat och individanpassat föräldraskapsstöd i samband med att barn identifieras i riskzon.

- Myndigheter utvecklar rutiner för hur föräldrar kan informeras och involveras i insatser på ett sätt som stärker tilliten till myndigheterna.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsöverdirektören Jörgen Peters med brottsförebyggande samordnare Lina Dimming som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschefen Annika Lidström medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.